

Framhald av síðu 6

uppgávu fyri Havnina av sosialum týðningi, nevnlíga at aktivisera øll tey børnini, sum koma til teirra. Fyri foreldrin er tað eisini gott at vita, at børnini takast við okkurt í fritíðini. Tey vita, hvar tey eru. Her er tað spurningurin, um býráðið ikki hevur skyldu at hjálpa ítróttar- og ungmannafeløgum, t.d. við at lata fimleikarhallirnar til láns.

Hvørjar móguleikar hava feløgini at húsa ungdom sínum, hava feløgini ráð at hava undómin, hava feløgini fólk til at taka sær av teimum?

Teir móguleikar, sum feløgini hava at húsa teimum, eru ikki goðir. Ítróttarplássini eru ov fá í mun til feløg. Tí eiga menn, sum hava ábyrgdina av bygging av ítróttarstøðum, at hugsa um, at sjálv innrættingin av hølunum er avgerðandi fyri nýtsluprosentið og ikki prisurin. T.d. er tað ein sjálvsagdur lutur, at ítróttarhøll og skúli skulu byggjast saman og ikki bert ein fimleikarhøll.

At hava eina ungdomsdeild kostar ikki einki. Feløgini gjalda í ítróttarhøllini 70,- kr. pr. tíma og 6-8 tímar um vikuna gevur eitt sindur um árið. Hinvegin hava feløgini onga beinleiðis inntøku av ungdominum uttan limagjaldið. Ferðir á bygd, matur og uppihald kostar alt. Tað er tí skiligt, at peningur til at røkja ungdomsdeildirnar hjá ítróttarfeløgum má koma aðrastaðni frá. Seta vit eitt lítið rokniestykki upp fyri eitt felag við 6 ungdomslidum:

ferðir, uppihald 10.000,-
bóltar, blus-
ur o.a. 6.000,-
luttøkugjald í
ítróttarhøllini 8.000,-
Tilsamans 24.000,-

Legg merkið til, at leiðararnir eru óløntrir.

Kunnu fólk veruliga vera so einoygd, at tey meta tað vera órimuligt, at fólk sleppa í fimleikarhøllina fyri einki. Um feløgini verða noyðd at steigja dyrnar fyri ungdomi okkara, er lítil vinnigur í tí. Hetta eiga bæði ítróttarfelag og býráð at minnast til. Hvar skulu tey fara?

Ein annar spurningur hjá ítróttarfeløgum er

leiðaraspurningurin. Her má sigast, at nakað munagott eigur at verða gjørt, soleiðis, at fólk hevur móguleika at kunna fara á skeið ella brævskeið. Her áttu ítróttarsambondini at verið ein stór hjálp. Um ítróttarsambondini halda, at teirra uppgáva skal verða at fyriskipa landskapping og seta dómara, eru tey farin skeiv. Hvat endamálið hevur eitt ítróttarsamband, tá tað ikki kann hjálpa feløgum í sínum dagliga arbeiði.

Vandin fyri, at feløgini ongar móguleikar hava fyri at húsa ungdominum er stórusvið, at politikkarar mala rundan um iløgurnar til fritíðar og ítróttarpláss, og útbúgving kanska eisini av fólkum til at taka sær av ungdominum.

A. Danielsen

Framhald frá síðu 3

Hóast teir báðir avhoyrdu ikki góvu heilt somu frágreiðing um tilburðin, so vóru frágreiðingarnar sum heild tær somu. Undir forhoyrinum kom eisini fram, at ein av teimum skuldsettu hevði gjørt seg inn á reiðrið við eini grein. Hann hevði knúst eitt av eggnum.

Eitt vitni varð eisini ført fram undir forhoyrinum. Tað var skógarfútin. Sýningarmenn hava verið í viðalundini. Endurgjaldskravið er uppá 8000 kr.

Skógarfútin upplýsti annars, at hetta er ikki fyrstu ferð, at herverk varð fram í viðalundini. Hann segði, at hetta var 6. ferð, at svannin hevði ligið á reiðri uttan úrslit. Svanarnir fingur ungar fyrr, tá meira friður var. Nú vera teir altíð órógvad-ir segði skógarfútin.

Hann upplýsti annars, at tað fleiri ferðir fyrr er hent, at svannar eru tiknir av døgum í viðalundini í Havn.

Tað fara helst at ganga upp til 4-5 mánaðir, áðrenn málið kemur fyri í rættinum. Nú skulu politimyndugleikarnir gera eitt ákæruvit. Teir skuldsattu kunnu samb. revsilógina fáa fongsulsrevsing í nøkur ár.

Atli Dam, lögmaður, tá hann setti landsstevnuna hjá Javna:

Tað er eitt fátækt samfelag sum sendir tey ið mest treingja til umsorgan av landinum

„Hetta at øll uttan mun til kyn, aldur, rasu, átrúðna ella líkamligar og sálarligar veikleikar skulu eiga javnan rætt til bústað, upplæring, arbeiði, fritíð og menningarmóguleikar — stutt sagt rætt til tað, vit kalla eitt normalt liv — eru grundarsteinarnir undir okkara demokratiska samfelag

Men hetta er sjalsagt eitt ideal, eitt ideal, sum tey flestu okkara siga seg góðtaka. Veruleikin og gerandisdagurin er ofta aðrvisi — enn í hvussu so er.

Hóast stór sosial framsstig hesi síðstu 20 árin hava partar av okkara fólkum verið við skerðan lut. Hesi hava serliga verið tey, sum ikki sjálvi eru før fyri at tala sína egnu sök — hvørs næstringar kanska ikki høvdu kreftir til at gera nóg væl vart við seg. Tað, sum ofta er neyðugt, neyðugt í mongum førum, tá tú skalt verja, fáa tín rætt.

Tí er neyðugt at organisera seg — og tað var just hetta, ið hendi, tá JAVNI varð stovnað fyri 9 árum síðani.

Mongum brestur ætlan — sigur orðatakið. Tað var longu í 50'ánum, ætlanin um bygging av deild til avdveik varð gjord fyri Føroyar. Hetta skuldi verða partur av sjúkhusbyggingini til sálarliga sjúk. Henda ætlan varð veingjaskerd so tað munti í 1969, tá staturin avgjardi ikki at taka tann partin av byggingini við. Landsstýrið mótmælti tá, at tann parturin av sjúkhusbyggingini, sum umfataði tey, sum minst formáddu sær, var lagdur til viks. Og landsstýrið tók bein-angvin samráðingar upp um henda spurning. Nú í 1980 er so blett um her.

Hetta mundi m.a. vera nakað av tí, sum gjerdi, at avvarandi at teimum evnaveiku fóru í holt við at taka seg saman í felag — organisera seg.

Vit minnast øll, hvussu stóran hjá teimum evnaveiku og teirra næstara-fólkum var. Tað einasta, samfelagið hevði at bjóða, um tann evnaveiki ikki kundi vera heima, var at fara niður — tó tey komu til goð og umsorgarfull menniskju, so vóru hetta fremmand menniskju — í máli í meðferð.

Hetta var ein óhaldbar

fyri ikki at siga óverdur stóða. Ikki minst fyri børnini, sum mistu móguleikan at fáa sín uppvekstur og menning saman við foreldrunum — ein missur fyri samfelagið. Eitt samfelag, sum sendir tey av sínum, sum mest treingja til umsorgan, burtur, burtur úr eygsjón — tað verður eitt fátækt samfelag.

Tað verður fátækt, tí tað brýtur tað fundamentala demokratiska prinsippið: rættin til at liva so nær hjá sínum, sum tey flestu kunnu.

Við miðvisum upplýsingararbeiði og við at skora á allastaðni, har tað gjerdist neyðugt, hevur tað eydnast felagnum JAVNA at bróta niður fordómar, so samfelagið stutt sagt eisini her meira

fremur síni egnu ideal.

Vit kunnu nú bjóða flestum evnaveikum at vera verandi í egnum landi, og vit hava bjóað nógvum heimaftur, so tey nú kunnu vera nærri ætt, nærri vinum.

Hesi tilboð merkja, at munandi betur upplæringar- og bústaðmóguleikar eru skaptir; ella við øðrum orðum: tær reint materiellu umstøðurnar eru somikið batnaðar, at vit byrja at nærkast málinum fyri allari sosialari umsorgan: eitt so trygt og normalt liv sum gjørligt.

Men eg kundi hugsað mær, at so hvørt sum vit fáa blett um tey reint timuligu korini, so daga aðrir spurningar upp.

Hvussu við teimum djúpt evnaveiku, teimum gomlu, og hvussu við

arbeiðsmóguleikum aftan á eina eventuella upplæring. Her eru uppgávur, her er úr at gera.

Men tað er at minnast, tað eru menniskju, tað her snýr seg um. Tað snýr seg um virðing fyri menniskjanum, eisini teimum, sum eru aðrvisi enn tey flestu.

Og man tað ikki vera her, JAVNI fær størsta týðning sín í framtíðini.

Landsstýrið hevur stóra virðing fyri felagnum JAVNA og hevur skilt, at felagið ikki metir flytingina av umsitingini 1. januar 1980 sum ta heilt røttu. Men tað, at tann dagliga leiðslan av forðorgini nú er í Føroyum, tað er eitt stórt framstíg.

(Framhald av greinini í næsta blaði).

Tveir av skipsfelagum teirra druknaðu

— Randi-Dania sakk 10 fjórðingar úr landi. Kortini brúkti spanska bjargingartænastan 4 tímar um at koma til hjálpar

Henda myndin er av fyra danskom sjómönnum, sum bjargaðust, tá skip teirra Randi-Dania sakk uttanfyri útnyrðingsstrond Spaniu. Myndin er tikin á einum sjúkrahúsi í Spaniu.

Teir vóru seks við Randi-Dania, men tveir druknaðu, tá skipið sakk. Annar var hin 42 ára gamli Otto Levig úr Leirvík. Hann var stýrimaður. Hin var kokkurin Hans Jacob-

sen úr Herring.

Tað var, tá Randi-Dania skuldi koma einum neyðstaddum enskum skemtifari til hjálpar, at lastin, plastikk-tunnur við limi, skjeyt seg, soleiðis, at skipið fekk slag-siðu og sakk eftir stuttari tíð, skrivur danska blaðið Aktuelt hósadagin.

Reiðarin sigur í samrøðu við Aktuelt, at Otto og Hans druknaðu, tá teir royndu at

svimja til ein bjargingarfloka. Hann undrast á, at spanska bjargingartænastan hevði fyra tímar um at koma út hagar, skipið sakk, hóast hetta einans var 10 fjórðingar úr landi!

Randi-Dania var leigað sponskum reiðarum, sum brúktu tað í sigling millum Bilibao og Casablanca í Marokko.

heldur tú ikki

sosialin